

**KAPOSVÁRI EGYETEM
ÁLLATTUDOMÁNYI KAR**

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉSE

2006/8/IX/2. sz MAB határozat

A MAB plénuma által felkért kari látogató bizottság:

Bedő Zoltán

MTA levelező tagja
kari elnök

Schmidt János

az MTA levelező tagja

Mankovits Tamás
DOSz képvislete

Fehér Gergely
HÓOK képvislete

**A plénumhatározat dátuma:
2006. október 27.**

**KAPOSVÁRI EGYETEM
ÁLLATTUDOMÁNYI KAR**

Akkreditációs minősítés
A

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

Az elmúlt négy és fél évtized során elért eredmények egy valódi sikertörténetet jelentenek a magyar felsőfokú oktatásban, hiszen a kaposvári képzés 1961-ben szinte a „semmitől” indult el, és fejlődött fokozatosan az évtizedek során először elérve a főiskolai, majd az egyetemi szintet. Az elmúlt másfél évtizedben egy közepes méretű, több tudományterületen sikeresen működő, önálló városi egyetemmé lépett elő. E fejlődésnek a „motorja” az Állattudományi Kar, Kaposvár és az állattenyésztési tudományok szinte összeforrtak a közel fél évszázad során.

Az Állattudományi Kar oktatási tevékenysége két egyetemi, egy főiskolai szakra és hét szakirányú továbbképzési szakra terjed ki. Ez utóbbi levelező képzés keretében folyik, igen széles lehetőséget nyújtva az állattenyésztő szakemberek posztgraduális képzéséhez. Az állattenyésztési szakasszisztens felsőfokú szakképzés (fsz) képzés még nem indult be, de a hazai állattenyésztés igen rossz helyzete miatt sajnos nemigen várható nagy érdeklődés a szak iránt. A több szintű struktúra kialakítása igen szerencsésnek mondható, ami egyrészt mutatja a Kar sokoldalúságát, másrészt a bolognai típusú képzésre történő átmenet is könnyebben megvalósítható a korábbi időszak tapasztalatai alapján.

A rövid egyetemi múlt ellenére a Kar oktatói gárdája minden vonatkozásban megfelel az elvárásoknak. Bár a korábbi időszakban az oktatók elsősorban az ország különböző részeiből jöttek Kaposvárra, az utóbbi években egyre több saját nevelésű, tudományos fokozattal rendelkező fiatal oktató és kutató kerül vezető pozícióba, ami az önálló „kaposvári iskola” megerősödését jelzi. A képzéshez általában saját jegyzetekkel rendelkeznek az oktatók az állattenyésztési tárgyak oktatásához, melyek megújítása folyamatosan történik. A teljességhez tartozik, hogy más tudomány területen nem ilyen egyértelműen pozitív a jegyzet ellátás. Szintén fejlesztésre szorul a tantermek és előadótermek informatikai rendszere.

A Kaposvári Egyetem képzési programjában a gyakorlati és elméleti képzés aránya inkább a gyakorlati irányába tolódott el, ami elsősorban a korábbi főiskolai korszak igen eredményes gyakorlat-centrikus képzéséből fakad. Ennek jelentőségét a már korábban végzetek is megerősítették. A gyakorlati oktatást kiválóan felszerelt kísérleti területek, istállók és laboratóriumok segítik. Ugyanakkor ez a helyzet nem mond ellent annak az elméleti és tudományos háttérnek, amely kialakult Kaposváron az elmúlt négy és fél évtizedben. A kutatói gárda folyamatos fejlődésével együtt épültek ki a tudományos műhelyek és azok infrastruktúrája. A korszerű műszerállomány hatékony kutatói tevékenységet tesz lehetővé, aminek pénzügyi háttérét a hazai és részben a nemzetközi pályázatokon való sikeres szereplésből származó bevételek biztosítanak. Az Állattudományi Kar Doktori Iskoláján dolgozó PhD hallgatók szerves részét képezik az egyetem tudományos tevékenységének. Ezáltal már a tanulmányaik során mélységében megismerik az itt folyó kutatásokat, és részben ennek is tudható be, hogy legtöbbször a Kar tanszékein kívánnak maradni a tudományos fokozat elnyerése után. Ez jó lehetőséget kínál az egyetem számára a fiatal kutatói utánpótlás biztosítására.

Az Állattudományi Doktori Iskola keretében nemzetközi színvonalú tudományos tevékenység folyik. Széles a kutatási spektrum, jelentős számú a külföldi impakt faktoros publikáció, rangos nemzetközi konferenciákon tartott tudományos előadásokkal szerepelnek.

A Kar infrastruktúrája országos átlagot meghaladó színvonalon van az oktatási és a kutatási lehetőségeket tekintve is, szépen kiépített központi kampusz és a gyakorlati terek, istállók.

A hallgatókkal történt elbeszélgetések során azt a véleményt lehetett megállapítani, hogy jól érzik magukat Kaposváron, magukénak érzik az egyetemet és a Kart. Jó a kapcsolatuk a tanáraikkal, akár a graduális, akár a posztgraduális képzésben.

Állattenyésztési tudományok	
<i>A tudományághoz tartozó képzések</i>	<u>akkreditációs minősítés</u>
FSz képzés	
<p><u>Megnevezés:</u> állattenyésztési szakasszisztens <u>A képzési program OKJ száma:</u> még nem jelent meg</p>	A
Alapképzés	
<p><u>Megnevezés:</u> állattenyésztő mérnöki <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 6 félév, levelező 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 146/1998. (IX.9.) <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> állattenyésztő mérnök AGRÁR; mezőgazdasági képzési ág</p>	
Szakirányú továbbképzések	
<p><u>Megnevezés:</u> baromfitenyésztő <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 18/2003. (VI.30.) [6/2006. (II.27.)]</p>	
<p><u>Megnevezés:</u> halászati <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 18/2003. (VI.20.)</p>	
<p><u>Megnevezés:</u> lőtenyésztő <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 18/2003. (VI.30.) [6/2006. (II.27.)]</p>	
<p><u>Megnevezés:</u> sertésenyésztő <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 18/2003. (VI.30.) [6/2006. (II.27.)]</p>	
<p><u>Megnevezés:</u> szarvasmarha-tenyésztési és tejjgazdasági <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 18/2003. (VI.20.)</p>	
Doktori iskola	
<p><u>A doktori iskola megnevezése (tudományági besorolása(i)):</u> ÁLLATTENYÉSZTÉSI TUDOMÁNYOK <u>A Doktori iskola vezetője:</u> Horn Péter az MTA rendes tagja</p>	

A tudományág általános értékelése

Oktatás-képzés

A Kaposvári Egyetem Állattudományi Karán egy főiskolai szintű szakon (Állattenyésztő mérnök), és két egyetemi szintű szakon (Agrármérnök, Agrár-mérnök-tanár), továbbá hét szakirányú továbbképzési szakon (Takarmányozási és takarmánygazdálkodási, Lótenyésztő, Haltenyésztő, Baromfitenyésztő, Sertésenyésztő, Szarvasmarha-tenyésztési és tejgazdasági, Mezőgazdasági szaktanácsadó) folyik képzés.

Az Állattenyésztő mérnökképzés 6 félév időtartamú. A tanterv tárgyai jól szolgálják a képzési célkitűzést. Az egyes tárgyak ismeretanyaga korszerű, követi az illető szakterület fejlődését. A képzésben fontos helyet foglal el a gyakorlati oktatás, amit az igazol, hogy a 2448 összes óraszámnak 49%-át (1192 óta) a gyakorlati oktatás teszi ki. Gondot jelent ezen a tagozaton, hogy a hallgatók közel 40%-a nyelvvizsga hiányában nem veheti át oklevelét.

A szakfelelős teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi tanár, az MTA doktora. A főtárgy felelősök 92%-a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató. A 24 főtárgy felelős közül 3 nem rendelkezik tudományos fokozattal, közülük 2 egyetemi adjunktusnak dr. univ. fokozata van. A szakon oktatók 88%-ának van tudományos fokozata, ebből 14% az MTA doktorok számaránya.

A kar oktató tevékenységének meghatározó része az *okleveles agrármérnök* képzés. A szakon jó színvonalú képzés folyik. A tantárgyi struktúra kedvező, az alapozó tárgyak közel 1000 óra terjedelemben kerülnek oktatásra. Különösen erős az állattenyésztést, takarmányozást alapozó tárgyak (állattan, állatélettan, valamint a kémia-biokémia) oktatása. A III. évtől kezdődően a hallgatóknak terjedelmes mennyiségű differenciált szakmai ismeret elsajátítására van lehetőségük. Az egyes tárgyak ismeretanyaga korszerű. Az állattenyésztéstani, illetve az azzal szoros összefüggésben levő tárgyakban jól nyomon követhető az a fejlődés, ami a genetikában, biokémiában, a szelekciós módszerekben, tartástechnológiában, továbbá a takarmányozástan területén az utóbbi évtizedben végbement. A szakon oktatott főtárgyak vezetőinek 91%-a rendelkezik tudományos fokozattal és döntő többségük (77%) teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató.

Az *agrár-mérnök-tanár* szak az agrármérnöki szakkal együtt, vagy szakirányú egyetemi oklevél birtokában vehető fel. A szak hallgatói a szakmai tárgyak mellett még 6 pedagógiai tárgyat kell, hogy elsajátítsanak. A pedagógiai tárgyakat oktatók közül öten (83%) tudományos fokozattal rendelkeznek és egy oktató kivételével teljes munkaidőben foglalkoztatottak.

Az Állattudományi Kar kiterjedt *szakirányú továbbképzést* is folytat. A 7 szakon folyó továbbképzés átfogja a teljes állattenyésztési vertikumot. A 7 szak közül csak egy nem állattenyésztési tárgyú (mezőgazdasági szaktanácsadás). A szakok iránt eltérő mértékű az érdeklődés. Jelentős az érdeklődés a takarmányozási és takarmánygazdálkodási, valamint a lótenyésztési szak iránt, míg a baromfitenyésztési szakon az akkreditációt érintő időszakban nem indult évfolyam. A szakirányú továbbképzés, döntően az Állattudományi Kar saját oktató és kutató gárdájára alapozott. Egyedül a haltenyésztési szakon vannak be mintegy 30%-os mértékben külső szakembereket, amit néhány speciális témakör (Halászati ökológia és hidrobiológia, A halgazdálkodás gépesítése, Halfeldolgozás és értékesítés) oktatása igényel. A szakirányú továbbképzési szakok tantervei korszerűek, alkalmasak arra, hogy a képzés szakterületén a hallgatók a legújabb eredményeket elsajátítsák.

Az ismeretek ellenőrzési, számonkérési technikái változatosak. A tantárgyak többsége esetében hagyományos szóbeli vizsgát tesznek a hallgatók, egyes tárgyak előadói viszont írásbeli tesztvizsgával mérik le a hallgatók felkészültségét. Van példa arra is, hogy a tanár a hallgatók évközi munkája, vagy zárthelyi dolgozat(ok) eredménye alapján jegymegajánlással él.

Személyi feltételek

Az Állattudományi Kar oktatóinak és kutatóinak száma 85. Közülük a vezető oktatók (egyetemi tanár és egyetemi docens) aránya 20-20%. Az adjunktusok és tanársegédek aránya 21%, illetve 9,4%. A kutatók (tudományos segédmunkatárs, tudományos munkatárs, tudományos főmunkatárs) aránya 3,5, 8,2, illetve 3,5%. A Karon 11 nyelvi lektor dolgozik.

Az oktatók, illetve kutatók 65%-a rendelkezik tudományos fokozattal. Amennyiben az idegen nyelvi lektorokkal nem számolunk, úgy ez az arányszám 78%. Ezek döntő többsége (79%-a) az egyetemi tanársegédek és adjunktusok közül kerül ki, a többi kutató. A Karon két akadémikus, 4 MTA doktora, 49 kandidátus és PhD dolgozik. A tudományos minősítéssel rendelkezők részaránya (idegen nyelvi lektorokat nem számolva) 78%, amely arány megfelelőnek tekinthető, az MTA doktora címmel rendelkezők arányát azonban növelni lenne szükséges a jövőben. Ezt a Doktori Iskola biztonságos működtetése is megkívánja.

A Kar oktatói, kutatói aktívan publikáltak az elmúlt 5 évben. Ezt igazolja, hogy 7 idegen nyelvű, 89 magyar nyelvű könyvet, illetve könyvrészletet készítettek a Kar oktatói és kutatói. Írásaik 7 idegen nyelvű és 10 magyar nyelvű tanulmánykötetben is megjelentek. Az elmúlt 5 évben 580 idegen és 394 magyar nyelvű tudományos közlemény jelent meg a Kar oktatóinak és kutatóinak tollából. A Kar publikációs teljesítményének rész még tudományos konferenciákon elhangzott 767 előadás teljes terjedelemben megjelent anyaga, valamint 342 ismeretterjesztő szakkikk. A Kar oktatói, kutatói aktívan kapcsolódnak be nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi szakmai testületek munkájába is. Ezt támasztja alá, hogy tagjai 35 hazai, és 33 nemzetközi tudományos, illetve szakmai testületnek. Hazai testületekben 31-en, nemzetközi testületekben pedig ketten töltenek be vezető tisztséget.

A leírtak alapján összefoglalásként megállapítható, hogy a Kar oktató, kutató gárdája alkalmas színvonalas oktató és kutató munka ellátására, a Kar fejlesztési elképzeléseinek megvalósítására.

Infrastrukturális feltételek

A Kaposvári Egyetem Állattudományi Karán az átlagosnál jobbak az infrastrukturális adottságok, különösen érvényes ez a gyakorlati oktatás feltételeire. A Kar 4 db 120-130 fő és 3 db 70 fő befogadóképességű előadóteremmel, 21 szemináriumi teremmel, 2 géptani gyakorlóval, 6 szakmai gyakorlóhelységgel (állattani, élettani, takarmányozási, kémiai stb.) rendelkezik. Az előadótermek oktatástechnika tekintetében a mai követelményeknek megfelelően felszereltek, video-projektorral és zárt informatikai hálózattal rendelkeznek. Működik a Karon egy video konferencia terem is. Rendelkezik továbbá a Kar egy nemzetközi konferenciák lebonyolítására is alkalmas auditoriummal. A Kar területén megvalósult új beruházás során 7 multimédiás, korszerű előadórendszer került kialakításra integrált, programozható vezérléssel. Az oktatás rendelkezésére áll az Állattudományi Karon és annak kollégiumában 4 gépterem, összesen 55 számítógéppel.

A Kar egy 1129 ha területű *Tan- és Kísérleti Üzemmél* rendelkezik, amelyben minden jelentős állatfaj megtalálható. Objektumaiban nemcsak az oktatáshoz állnak jó feltételek rendelkezésre, hanem azok a félüzemi és üzemi méretű kísérleteket is szolgálják. Kitűnő gyakorló és bemutató lehetőségeket biztosít az egyetem részeként működő Takarmány-növénytermesztési Kutatóintézet Iregszemcsén, amelynek fő feladata olajos- és fehérje-növények, továbbá szálastakarmány növények nemesítése.

A duális oktatási rendszerről a lineáris rendszerre történő áttérés a KE Állattudományi Karán más agrár-felsőoktatási intézményekhez képest kevesebb problémát fog felvetni. Ennek egyik oka, hogy Kaposváron évek óta együtt van jelen az állattenyésztő mérnök és az okleveles agrármérnök képzés. A két szak között már eddig is volt bizonyos fokú „átjárás” (pl. a gyengébb tanulmányi előmenetelű agrármérnök hallgatók állattenyésztő üzemmérnökként fejezték be tanulmányaikat). A várhatóan kevesebb gond másik oka, hogy a Kar kiváló gyakorlati oktatási feltételekkel rendelkezik, ami az alapképzés szempontjából fontos feltétel.

Kutatás-fejlesztés

Az Állattudományi Karon intenzív kutatómunka folyik. A művelt témák között alap, alkalmazott és fejlesztő kutatások egyaránt találhatók. A kutatómunka több tudományágra is kiterjed, így kémiai, biológiai, környezettudományi, agrárműszaki, növénytermesztési, állattenyésztési, állatorvosi, élelmiszertudományi, erdészeti és vadgazdálkodási, sőt az agrár-mérnök-tanár szakon szociológiai és neveléstudományi tárgyú témákban is folyik kutatómunka.

A Kar 2001-ben elfogadott kutatás-fejlesztési koncepciója határozza meg azokat a kutatási irányokat, amelyekre a Kar kutatómunkájának szervezésekor koncentrálni kíván. Néhány fontosabb témakör ezek közül:

- Jó minőségű, biológiailag értékes, biztonságos növényi és állati eredetű élelmiszer előállítás.
- Modern genetikai módszerek alkalmazása az állattenyésztésben.
- Nagy értékű, hungarikumnak minősülő állatfajták genetikai állományának megőrzése.
- Modern képalkotó eljárások (CT, MRI) felhasználása az állattenyésztési és állatorvosi kutatásokban.

A Kar kutatómunkáját nagyban segíti a rendelkezésre álló kiváló kutatási infrastruktúra, amely elsősorban az állattenyésztési kutatások tekintetében egyedülálló, hiszen valamennyi állatfaj vonatkozásában jó feltételeket biztosít a kutatómunkához. Az infrastruktúra fontosabb elemei: egy 3500 férőhelyes ketreces tojóház, egy 3600 férőhelyes baromfinevelő-hizlaló istálló, baromfikeltető, 5 istálló, 450 anyanyúl és szaporulatának elhelyezésére, hallaboratórium, 100 férőhelyes tehenészeti telep, 200 férőhelyes húsmarha telep, 200 kocás tenyésztőtelep és 300 férőhelyes hízekonyság vizsgáló állomás, 1400 gímszarvas tartására alkalmas szarvastelep, fedett lovarda, a Takarmányozástani Tanszék állatháza. Mindezeket kiegészíti még egy jól felszerelt központi kémiai laboratórium, valamint egy egyedülálló kutatási feltételeket biztosító komputeres diagnosztikai központ CT és MRI berendezésekkel.

A Kar az elmúlt évtizedben számos, nemzetközi tekintetben is figyelemre méltó kutatási eredményt ért el. A teljesség igénye nélkül néhány fontosabb ezek közül:

- Molekuláris biológiai módszerek alkalmazása a szelekció és származás ellenőrzés területén
- Hazai pontyfajták genetikai változatosságának vizsgálata mikroszatellit DNS markerekkel
- Analitikai fejlesztő munka enantiomerek szétválasztására és meghatározására
- Fumonizin B₁ mikotoxin tolerálható határértékének, szervezetben való kumulálódásának meghatározása sertésben
- CT felhasználása a testösszetétel in vivo meghatározásában
- Juhok S/EUROP minősítésének CT-re alapozott kidolgozása
- A Pannon fehér nyúl fajta kinemesítése a CT technika segítségével
- A CT technika felhasználása ludak májtermelésének növelésében
- Öshonos állatfajok húsminőségének vizsgálata
- Szív MRI vizsgálatok felhasználása a szelekcióban
- Természetes hozamfokozók a sertés- és a baromfi takarmányozásban
- Az állattenyésztés nitrogén és foszfor kibocsátásának csökkentése takarmányozási módszerekkel
- Állattenyésztési melléktermékek vízi ökológiai rendszerekben történő tisztítása és hasznosítása.

A kutatómunka anyagi alapjait a Kar tanszékei intenzív pályázati tevékenységgel teremtik elő. 2000 és 2005 között a Kar tanszékei 204 pályázat keretében végeztek kutatómunkát részben, mint témavezetők részben, mint együttműködők. A megbízások munkák száma ugyanebben az időszakban 297 volt. Az Állattudományi Kar 2 EU programban működött közre az elmúlt 5 évben. Jelentős volt a Karnak az NKFT programok

keretében végzett tevékenysége, 2001-2002-ben 4 NKFT program kutatásaiban vettek részt, amely munkák anyagi támogatása közel 350 millió Ft volt. Érdemi anyagi támogatást jelent az évente futó mintegy 15 OTKA téma pénzügyi kerete, valamint ugyancsak az OTKA-tól a doktori iskolák működésére elnyert anyagi támogatás. A megbízási munkák keretében végzett kutatások a kutatási árbevételnek mintegy 30%-át teszik ki.

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás jól kialakult módszere az Állattudományi Karon a tudományos diákköri munka. A TDK munkának a kaposvári Állattudományi Karon régi hagyományai vannak. A kaposvári hallgatók régóta rendszeres résztvevői az Országos Tudományos Diákköri Konferenciáknak. A Kar éves rendszerességgel megrendezi a Kari Diákköri Konferenciát és rendszeresek az egyetemi Diákköri Konferenciák is. Az utolsó 5 évben 127 dolgozatot mutattak be a hallgatók a Kari Diákköri Konferencián, melyek közül 41 dolgozat jutott el az egyetemi, majd az országos konferenciára. Az Országos Diákköri Konferenciákon a Kar hallgatói az utóbbi öt évben 7 különdíjat, összességében pedig 19 helyezést értek el, ami jó teljesítmény, hiszen a benevezett hallgatók 46%-a nyert valamilyen díjat. Az aktív diákköri életet igazolja az is, hogy a diákköri munka legrangosabb elismerését jelentő Pro Scientia aranyérmét eddig a kaposvári hallgatók közül hárman érdemelték ki. Ugyancsak a fejlett diákköri munkára utal, hogy a XVI. (2003) és a XVII. (2005) Országos Tudományos Diákköri Konferencia agrárszekciójában az Állattudományi Kar az összesített éremtáblázaton a II. helyet érte el.

A TDK munka presztízse az utóbbi években Kaposváron is növekedett, ami arra vezethető vissza, hogy a PhD felvételi vizsgán nagy hangsúllyal nyer beszámítást a TDK munka.

Az Oktatási Minisztérium az elmúlt 5 évben két alkalommal írt ki pályázatot az eredményes diákköri tevékenység anyagi elismerésére. Az Állattudományi Kar mindkét évben sikeresen pályázott és jelentős támogatást nyert el.

Doktori Iskola

Az Állattudományi Karon egy doktori iskola (Állattenyésztési tudományok) működik, amely az 1993-ban alakult Állattenyésztési A-program jogutóda. A Doktori Iskola vezetője Horn Péter egyetemi tanár, az MTA rendes tagja. A Doktori Iskolának 15 alapító tagja van. Közülük 1 akadémikus, 3 MTA doktora, 6 kandidátus és 5 PhD fokozattal rendelkezik. A Doktori Iskola meghívott tagjainak száma 12. Közöttük 1 akadémikus, 1 MTA doktora, 3 kandidátus és 7 PhD fokozattal rendelkező van. A személyi feltételek tekintetében a Doktori Iskola megfelel a doktori képzést szabályozó kormányrendeletben foglaltaknak.

A Doktori Iskola 5 szakterületen hirdet meg doktori témákat (baromfi- és kisállattenyésztés, gyepre és tömegtakarmányokra alapozott állati termék előállítás, monogasztrikus és kérődző állatok takarmányozása, sertésenyésztés, non invazív digitális képalkotó módszerek alkalmazása az állattenyésztésben). A korábbi A-program, valamint a Doktori Iskola keretében az alakulástól 2005 évvel bezárólag 42 hallgató védte meg eredményesen PhD értekezését. Ez a képzésre felvettek 37%-a, ami valamivel kedvezőbb az országos átlagnál. A felvettek 13%-a kimaradt, nem fejezte be tanulmányait. A fokozatszerzéshez szükséges átlagos idő 5,5 év. Az ösztöndíjasok esetében az átlagos időtartam valamivel kedvezőbb (5,4 év), mint a költségtérítések esetében 5,7 év. Amennyiben a képzést befejezett, de fokozatot még nem szerzett hallgatókat is számításba vesszük, úgy a fokozatszerzéshez átlagosan 6,2 év szükséges.

A hallgatók publikációs tevékenysége jobb az átlagosnál. Az eddig megvédett disszertációk publikációs listájában átlagosan 4,2 idegen nyelvű, 2,6 magyar nyelvű tudományos lapban megjelent dolgozat, 1,8 idegen nyelvű, valamint 1,8 magyar nyelvű tudományos konferenciák proceeding-jében megjelent publikáció található.

A Doktori Iskolában jó színvonalú munka folyik. Ez egyrészt a következetes tudományos vezetői munkával, az átlagosat meghaladó infrastruktúrával, másrészt a Doktori Iskola szigorú minőségbiztosítási rendszerével áll összefüggésben.

A Doktori Iskola több külföldi egyetemmel és kutatóintézettel áll kapcsolatban, ami lehetőséget ad külföldi részképzésre, illetve a kutatómunka egy részének külföldön történő végzésére. Ezidáig 7 ország (Németország, Hollandia, Olaszország, USA, Norvégia, Franciaország és Izrael) oktató, illetve kutató intézményeiben járt a Doktori Iskola 14 hallgatója a képzés részeként, vagy meghatározott kutatási feladat elvégzése céljából. Külföldről egy PhD hallgató (Olaszország) vett részt részképzésen Kaposváron.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

Az önértékelés, valamint a látogatás során kialakított vélemény alapján az intézmény az állattenyésztési tudományágban minden képzési szinten képes oktatni – beleértve a doktori képzést is.

**ÁLLATTENYÉSZTÉSI TUDOMÁNYOK;
NÖVÉNYTERMESZTÉSI ÉS KERTÉSZETI TUDOMÁNYOK**

<i>A tudományághoz tartozó képzések</i>	<i>akkreditációs minősítések</i>
Alapképzések	
<p><u>Megnevezés:</u> agrármérnök <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 10 félév, kieg. 6 félév, levelező kieg. 6 félév esti távoktatás <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 146/1998. (IX.9.) <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> mezőgazdasági mérnök AGRÁR; mezőgazdasági képzési ág</p>	A
szakirányú továbbképzés	
<p><u>Megnevezés:</u> takarmányozási és takarmánygazdálkodási <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 18/2003. (VI.20.)</p>	
A tudományág általános értékelése	
Értékelést lásd az állattenyésztési tudományoknál!	

MULTIDISZCIPLINÁRIS AGRÁRTUDOMÁNYOK

A tudományághoz tartozó képzések	<u>akkreditációs minősítések</u>
alapképzés	
<p><u>Megnevezés:</u> mérnök-tanári - agrár <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 11 félév, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 146/1998. (IX.9.) <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> Neveléstudományok <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> agrármérnök-tanár AGRÁR; mezőgazdasági képzési ág</p>	A
szakirányú továbbképzés	
<p><u>Megnevezés:</u> mezőgazdasági szaktanácsadó <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendelet száma:</u> 18/2003. (VI.20.)</p>	
A tudományág általános értékelése	
<p>Oktatói háttér A testület egy tagja dr.univ. címmel, a többi oktató tudományos fokozattal rendelkezik. A főtantárgy- és a nem főtantárgy-felelősök kivétel nélkül az általuk gondozott tudományterületen szereztek fokozatukat. Az oktatók mindegyike több éves felsőoktatási gyakorlattal rendelkezik, munkájuk szakértelmet és koordináltságot tükröz.</p> <p>Infrastrukturális feltételek A tárgyi feltétel-rendszer az országos átlagot felülmúlóan jó.</p> <p>A képzések tartalma, a tananyag korszerűsége A képzési folyamat egésze szembetűnően jól dokumentált, szervezettséget tükröz. A tananyag és az alapul vett szakirodalom igényes és korszerű, tudatosan tervezett, elméleti és gyakorlati komponenseit tekintve kellően kiegyensúlyozott, a szükséges kompetenciák fejlesztésére orientált.</p> <p>Hallgatói teljesítmények A hallgatók tanulmányi teljesítményei kifejezetten jók. A tanszék kutatási tevékenységében való hallgatói részvétel csekély. A tudományos diákköri munka, nem kifogásolható módon, elsősorban a diszciplináris területre összpontosul</p>	
A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:	
<p>A képzés valós igényeket elégít ki. Amennyiben a közeli jövő új elvárásaihoz az egyetem egésze igazodni tud, abban az esetben az agrár-mérnök-tanár szak volumenét tekintve is kiteljesedhet. A tanári mesterképzés követelményeit egyébként ez a tudományág minden nehézség nélkül teljesíteni tudja.</p>	